

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระบุรี เขต 1

The Relationship between the Condition of the Creative Leadership of
the School Administrators and the School Effectiveness under the
Saraburi Primary Educational Service Area Office 1

นัฐชา แลบัว^{1*} และ กุลจิรา รักษนคร²

Nutcha Laebua^{*1} and Kuljira Raksanakorn²

^{1*} นิสิตปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

² ผู้อำนวยการหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

* ผู้ประสานงาน: e-mail . nutchanutchanutcha9@gmail.com

^{1*} Student in Master of Educational Faculty of Education North Bangkok university

² Director of Master of Education in Faculty of Education North Bangkok University

* Corresponding Author: e-mail. nutchanutchanutcha9@gmail.com

(Received: 2023-01-26; Revised: 2023-02-07; Accepted: 2023-03-09)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 278 คน กำหนดขนาดตัวอย่างด้วยตารางเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น 0.90 ค่าความเที่ยงตรง (IOC) อยู่

ระหว่าง 0.80 – 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 มี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 5) ด้านการมีความไว้วางใจ ทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก ($r = 0.92$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of creative leadership of school administrators, 2) to study school effectiveness, and 3) to study the relationship between creative leadership of school administrators and school effectiveness under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1. The sample group included 278 of school administrators and teachers under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 designed its sample size according to Krejcie and Morgan (1970) formula using a stratified random sampling method. The research equipment was a checklist questionnaire with a 5-level option rating scale. The reliability was 0.90 and the validity (IOC) was between 0.80 - 1.00. The statistical methods used in the research were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's correlation.

The results showed that: 1) the creative leadership of school administrators under Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 consisted of; (1) vision, (2) imagination, (3) flexibility, (4) innovation and technology, and (5) creativity were at a high level in all aspects. 2) the school effectiveness as a whole was at a high level in all aspects, considering each aspect from the highest to the lowest - the ability to adjust and develop educational institutions, the ability to produce high standard students, the ability to solve problems within educational institutions, and the ability to improve positive attitude for students. 3) the relationship between creative leadership of school administrators and school effectiveness was high statistically correlated in the positive direction and significant at the .01 ($r = 0.92$)

Keywords: relationship, leadership, school effectiveness

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของรัฐและเอกชน โดยมีหน้าที่หลักในการบริหารงานอย่างน้อย 4 ฝ่าย ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป โดยบริหารกิจการของสถานศึกษาเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา วางแผนพัฒนาการศึกษา หลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การนิเทศ และการวัดผลประเมินผล รวมถึงการจัดทำรายงานเกี่ยวกับกิจการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่ความมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องมีภาวะผู้นำที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการโน้มน้าวให้ผู้ตามปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ผู้บริหารต้องมีทักษะในการบริหารที่หลากหลาย (กรรณิกา เรตมอนด์, 2559)

ภาวะผู้นำที่มีกระบวนการทัศน์ใหม่ในเชิงสร้างสรรค์หมายถึงการสร้างสรรค่นวัตกรรมใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาซึ่งเป็นภาวะผู้นำที่สามารถจูงใจผู้อื่นด้วยความรู้เทคนิควิธีการหรือแนวทาง

แบบใหม่เพื่อส่งเสริมกระตุ้นและให้ผู้อื่น มีจินตนาการมีความคิดสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ได้พัฒนา ศักยภาพและความสามารถสร้างสรรค์หรือผลิตสิ่งใดร่วมกัน นำไปสู่การสร้างบรรยากาศหรือ วัฒนธรรมองค์กรแบบใหม่ที่มีความท้าทายอยู่เสมอ เป็นภาวะผู้นำที่สามารถหาแนวทางที่ชาญฉลาด ในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบหรือเรียกได้ว่ามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (กิตติกาญจน์ ปฏิพัทธ์, 2555) โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในยุคการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างฉับพลัน หรือที่ เรียกว่า ยุค Disruptive ว่ามีองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ 1. จินตนาการ คือ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคล่องในการคิด คิดเชิงอนาคต 2. วิสัยทัศน์ คือ การมีวิสัยทัศน์ มีวิจรรย์ญาณ 3. ยืดหยุ่น คือ การเปิดรับความคิดใหม่ การตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง การปรับตัวตามสถานการณ์ 4. กระจายอำนาจ คือ การทำงานเป็นทีม การสร้างความไว้วางใจ การมีวิสัยทัศน์ร่วม และ 5. สร้างผู้นำ คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การกระตุ้นการใช้ปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ (จักรกฤษณ์ โปธาพล, 2564) โดยนอ่วงค์ประกอบด้วยวิสัยทัศน์มาก่อนด้านยืดหยุ่น เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้นำต้อง พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงและแก้ปัญหาตลอดเวลา ตรงกับความหมายของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการที่ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะที่หลากหลายตามที่กล่าวมานั้น เป็นการแสดงออกถึง ความสามารถพิเศษของการมีความรู้ความสามารถ การแก้ปัญหา และการดำเนินกิจกรรมได้อย่าง เหมาะสมกับสถานการณ์ มีการติดต่อประสานงานและพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานอย่างมี ศักยภาพ กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการนำหรือจูงใจผู้อื่นอย่างมีวิสัยทัศน์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ในองค์กร สมาชิกตระหนักในวิสัยทัศน์ ภารกิจ จนทำให้การปฏิบัติงานบรรลุ เป้าหมายที่วางไว้ (ดวงแข ข่านอก, 2559) แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีประสิทธิภาพได้ต้องอาศัย ผู้นำที่เข้มแข็ง มีทักษะของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักวิชาการและนักวิจัยหลายคนให้ ความคิดเห็นว่าสามารถส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาได้ การที่ผู้บริหารสถานศึกษา จะบริหารการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลนั้นจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่ดี มีอิทธิพลกับการดำเนินงานหรือสร้าง วัฒนธรรมในองค์กร เพื่อก้าวไปสู่ประสิทธิผลของสถานศึกษาที่ดี โดยเฉพาะผู้นำที่มีประสิทธิภาพ (Effective leader) คือมีทักษะเชิงสร้างสรรค์สำหรับการตัดสินใจที่ดีที่จะนำความคิดสู่การปฏิบัติ การชักจูงคนอื่นให้เห็นคุณค่าของความคิด และทำให้มั่นใจได้ว่าความคิดนั้นตอบสนองต่อเป้าหมาย ของส่วนรวม ไม่ได้เป็นไปเพื่อผู้นำหรือผู้ตาม (วิโรจน์ สารรัตน์, 2557) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนทั้งหมดจำนวน 119 โรงเรียน ตามบริบทของพื้นที่พบว่า พื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการจัด การศึกษาที่มุ่งให้เกิดประสิทธิผลในการบริหาร

สถานศึกษา บนพื้นฐานค่านิยมที่ว่า “สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เป็นองค์กรคุณภาพด้านการศึกษา 4.0 ผู้เรียนมีคุณธรรม จิตอาสา ปลอดภัย และทักษะในศตวรรษที่ 21 บนพื้นฐาน ความเป็นไทยและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับกับสภาพสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบันด้วย การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษามีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานประจำปี งบประมาณ 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1, 2564)

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 และผลที่ได้จากการศึกษา นำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารในการปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยวิธีการที่ทำให้ทราบความคิดเห็นโดยรวมของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ทั้งหมด 119 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 96 คน ครูผู้สอน 979 คน จำนวนทั้งหมด 1,075 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 278 คน แบ่งเป็นผู้บริหาร จำนวน 37 คน และครู จำนวน 241 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ จัดทำขึ้นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 5) ด้านความไว้วางใจ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ประกอบด้วย 1) ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้น้ำหนักคะแนน การแปลผลคะแนนตามเกณฑ์ สำหรับการสร้างเครื่องมือมีขั้นตอนและวิธีการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ 2) ด้านการมีจินตนาการ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่น 4) ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี และ 5) ด้านการมีความไว้วางใจ และครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก 3) ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเนื้อหา หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (Index of item objective congruence : IOC) โดยค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ถ้าต่ำกว่านั้นจะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูผู้สอนในสถานศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 จัดพิมพ์เครื่องมือในรูปแบบสมบูรณ์ และนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

4.2 กำหนดวันเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจัดเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอ ครบถ้วนสมบูรณ์ และดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4.3 รวบรวมแบบสอบถาม ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

5.1 การใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

5.2 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย

5.3 การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

5.4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test) หากค่าความสัมพันธ์ (r) เป็นลบหมายถึงตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทางตรงข้าม หากค่าความสัมพันธ์ (r) เป็นบวกหมายถึง ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 278 คน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 32 คน คิดเป็นร้อยละ 11.51 เป็นหญิง 246 คน คิดเป็นร้อยละ 88.49 อายุ 20 - 30 ปี จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 61.87 อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 23.74 อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 10.07 และอายุตั้งแต่ 51 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.32 วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 81.65 และวุฒิการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 18.35 ประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 183 คน คิด

เป็นร้อยละ 65.82 ประสบการณ์ทำงาน 10 - 20 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 28.06 และ
ประสบการณ์ทำงาน ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 6.12

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 รายข้อ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1	ระดับภาวะผู้นำ (n = 278)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.21	0.32	มาก	1
2. ด้านการมีจินตนาการ	3.97	0.32	มาก	5
3. ด้านการมีความยืดหยุ่น	4.09	0.35	มาก	2
4. ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี	4.07	0.33	มาก	3
5. ด้านการมีความไว้วางใจ	4.04	0.34	มาก	4
รวม	4.09	0.30	มาก	-

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.30$) เมื่อ
พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้าน
การมีวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, $SD = 0.32$) รองลงมาคือ ด้านการมีความ
ยืดหยุ่น ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.35$) ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.33$)
ด้านการมีความไว้วางใจ ($\bar{X} = 4.04$, $SD = 0.34$) และอยู่ในระดับน้อยสุดคือ ด้านการมีจินตนาการ
($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.32$)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 รายข้อ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับประสิทธิผล (n = 278)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.12	0.30	มาก	2
2. ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก	4.06	0.33	มาก	4
3. ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.14	0.34	มาก	1
4. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.07	0.33	มาก	3
รวม	4.10	0.30	มาก	-

จากตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.30$) เมื่อพิจารณาเป็น
รายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านความสามารถ
ในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.14$, $SD = 0.34$)
รองลงมา คือ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 4.12$, $SD = 0.30$)
ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.07$, $SD = 0.33$) และอยู่ในระดับน้อย
สุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ($\bar{X} = 4.06$, $SD = 0.33$)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สระบุรี เขต 1 ด้วยสถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน แสดงด้วยตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร
สถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1

ตัวแปร	A1	A2	A3	A4	A5	C1	B1	B2	B3	B4	C2
A1		.836**	.728**	.794**	.698**	.913**	.784**	.799**	.786**	.807**	.862**
A2			.865**	.789**	.760**	.945**	.807**	.845**	.820**	.831**	.897**
A3				.697**	.730**	.892**	.641**	.800**	.696**	.741**	.783**
A4					.679**	.879**	.717**	.770**	.751**	.739**	.808**
A5						.858**	.695**	.710**	.702**	.723**	.768**
C1							.813**	.874**	.837**	.857**	.918**
B1								.782**	.796**	.796**	.911**
B2									.804**	.821**	.926**
B3										.791**	.922**
B4											.926**
C2											

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .918) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ทุกด้าน เรียงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการมีจินตนาการ (A2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (C2) ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .897 รองลงมาคือด้านการมีวิสัยทัศน์ (A1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (C2) ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .862 ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี (A4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (C2) ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .808 ด้านการมีความยืดหยุ่น (A3) มี

ความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (C2) ในระดับค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางบวก โดยมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r) เท่ากับ .783 และด้านการมีความไว้วางใจ (A5) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา (C2) ในระดับค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางบวก (.768)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 1 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระบุรี เขต 1 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นภาวะผู้นำที่มีความนิยมและใช้ได้กับทุกสถานศึกษาสำหรับผู้บริหารในปัจจุบัน สามารถนำศาสตร์และศิลป์ทัศนคติแบบใหม่และทันสมัยมาใช้ในการบริหารงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ก่อเกิดองค์กรที่มีวิสัยทัศน์ มีความยืดหยุ่น มีความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน มีจินตนาการ และสามารถทำงานเป็นทีม โดยนำภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไปใช้ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์หรือยุคสมัยปัจจุบัน สอดคล้องกับ สมจิตร์ ชุศรีवास. (2562) พบว่าความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก เมื่อพิจารณารายด้านเป็นรายข้อดังนี้

1.1 ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง แสดงออกถึงการมองการณ์ไกล มองภาพกว้าง ปรับเปลี่ยนแนวคิด และการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน สร้างความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของเป้าหมาย โดยสร้างแรงจูงใจและสื่อสารที่ชัดเจน โดยกำหนดทิศทางหรือแนวทางอย่างเหมาะสมจากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทสถานศึกษาสู่ความสำเร็จอย่างชัดเจน พร้อมทั้งสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดทิศทาง และเป้าหมายในการจัดการศึกษานำไปสู่การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น หรือความสำเร็จ สอดคล้องกับ ดวงแข ข่านอก (2559) พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านความยืดหยุ่น ด้านจินตนาการและด้านการแก้ปัญหา

1.2 ด้านการมีจินตนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีการนำ การบริหารรูปแบบใหม่ ทักษะคิด ความคิดริเริ่ม คิดเชิงสร้างสรรค์ บูรณาการความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ จุดประกายหรือ กระตุ้นความคิดของบุคลากรให้เห็นภาพอนาคตและร่วมกันการพัฒนาหรือแก้ปัญหาสถานศึกษา พร้อมทั้งให้อิสระทางความคิดในการปฏิบัติงานของบุคลากร สอดคล้องกับจารินี สิกุลจ้อย (2556) พบว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และจินตนาการ สอดคล้องกับ สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2563) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ การมี จินตนาการ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่น และการมีแรงจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทุกตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการมีความยืดหยุ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร สถานศึกษาเปิดกว้างทางความคิดและการปฏิบัติงาน รับฟังความคิดเห็น มีความยืดหยุ่น สามารถ ปรับเปลี่ยนและวิธีการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สามารถปรับตัว และเข้าใจความแตกต่างของบุคคลเพื่อสร้างบรรยากาศในการทำงานที่มีความสุข สอดคล้องกับ สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2563) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แบ่งเป็น 4 องค์ประกอบ คือ การมี จินตนาการ การมีวิสัยทัศน์ การมีความยืดหยุ่น และการมีแรงจูงใจ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทุกตัว มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการหรือแก้ปัญหาได้ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งส่งเสริมให้บุคลากรได้นำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อกระตุ้น บุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติและพัฒนางานให้ประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับ กาญจนา ศิลา (2556) พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตาม ความคิดเห็นของครูในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากตามลำดับ คือ ด้านการสร้าง มนุษย์สัมพันธ์ ด้านการไว้วางใจ ด้านการเจรจาต่อรอง ด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านการ สื่อสาร ด้านการทำงานเป็นทีม และด้านการบริหารเวลา

1.5 ด้านการมีความไว้วางใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหาร สถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี แสดงออกถึงความรับผิดชอบ บริหารตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม อนุญาตให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการคิด วางแผน และ

ออกแบบการปฏิบัติงาน โดยรับฟังความคิดเห็นให้ความช่วยเหลือ และข้อเสนอแนะตามความเหมาะสม เพื่อสร้างความมั่นใจและความน่าเชื่อถือต่อบุคลากร สอดคล้องกับ ธนาภรณ์ นิลพันธ์ (2562) พบว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา องค์กรประกอบการ ไว้วางใจอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหาร สถานศึกษา ดำเนินงานอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพโดยสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนร่วมใน การพัฒนาองค์กร จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน รวมถึงส่งเสริมให้ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ใฝ่เรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562) พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถ ในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง สอดคล้องกับ สมจิตร ชูศรีवास (2562) พบว่า ความสามารถในการ พัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวกกับความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย สูงสุด เมื่อพิจารณารายด้านเป็นรายข้อดังนี้

2.1 ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรม โครงการ หรือกระบวนการเรียน การสอนของครูที่มีประสิทธิภาพเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นเป็นไป ตามมาตรฐานที่กำหนด สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภู่อาระ (2562) พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สมจิตร ชูศรีवास (2562) พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านความสามารถในการ ผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ เตชินธ์ อินทบำรุง (2560) ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับ ดังนี้ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนา โรงเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

2.2 ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาส่งเสริมนักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้ในการพัฒนาตนเองทั้งภายในและ ภายนอกสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับสังคมและสถานการณ์ เห็น

ความสำคัญและคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน รู้จักพัฒนาตนเองมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษา และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข สอดคล้องกับ สมจิตร ชูศรีवास (2562) พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ร่วมมือกันวางแผนเพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์และทันต่อการเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมการและเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและองค์กร ปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ขวัญฤทัย ภูสาระ (2562) พบว่าประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาสร้างความร่วมมือกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาองค์กรให้มีเป้าหมายร่วมกัน สร้างความไว้วางใจ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูในการปฏิบัติงาน โดยการยกย่องชมเชยหรือให้รางวัลในบางโอกาส มีการพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านความรู้ ทักษะของบุคลากร หรืออุปกรณ์ ในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ เตชินันท์ อินทบำรุง (2560) ประสิทธิภาพของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนด้านการปรับเปลี่ยนและพัฒนา โรงเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู

3. การหาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับสูงและเป็นไปในทิศทางบวก ทั้งนี้เพราะการที่ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีจินตนาการ ด้านการมีความยืดหยุ่น ด้านการสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยี และด้านการมีความไว้วางใจ สามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา ทั้งในด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ดังนั้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ในรายชื่อผู้บริหารสถานศึกษา สามารถกระตุ้นหรือจุดประกายความคิดและจินตนาการของครูให้เห็นภาพอนาคต เพื่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาอาจมีการตั้งเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว จินตนาการ หรือวาดภาพอนาคตตามได้

1.2 จากผลการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำด้านการมีความไว้วางใจที่สูงขึ้น ด้านความสามารถในการปรับตัว การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างแรงจูงใจมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งให้เห็นว่า หากผู้บริหารสถานศึกษาใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีภาวะผู้นำ มุ่งมั่น อย่างเต็มที่ ตลอดจนการจัดการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ก็จะร่วมร่วมนำพาให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในด้านความสำเร็จของผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ เพื่อให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาดีขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ได้รับการยอมรับจากชุมชน สามารถพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริงโดยศึกษาในรูปของกรณีศึกษา

2.2 ควรศึกษาองค์ประกอบด้านการทำงานเป็นทีมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนา ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา เรตมอนด์. (2559). *ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา*
ชั้นพื้นฐาน. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
มหาวิทยาลัยมหาสารคามมหาสารคามวิทยาลัย.

- กาญจนา ศิลา. (2556). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางเขน. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- กิตติ์กาญจน์ ปฏิพันธ์. (2555). โมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ขวัญฤทัย ภู่อาระ. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์: ผู้นำในยุค Disruptive. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- จารินี สิกุลจ้อย. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์).
- ดวงแข ขำนอก. (2559). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- เตชินันท์ อินทบำรุง. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธนาภรณ์ นิลพันธันท์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2557). ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนวัตกรรมการศึกษาสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ์. หน้า 53-54.

- สมจิตร ชูศรีवास. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุพัฒตรา ธิพรพันธ์ (2563). *การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1. (30 มิถุนายน 2564). *ความเป็นมาของสำนักงาน*. สืบค้นเมื่อ 23 เมษายน 2565, จาก <https://srb1.go.th/>
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.